СПРАВКА

ЗА ОТРАЗЯВАНЕ НА ПОСТЪПИЛИТЕ ПРЕДЛОЖЕНИЯ И СТАНОВИЩА ОТ ОБЩЕСТВЕНИТЕ КОНСУЛТАЦИИ ПО ПРОЕКТ НА РЕШЕНИЕ НА МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ ЗА ПРИЕМАНЕ НА ОТЧЕТ ЗА 2023 г. ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА АКТУАЛИЗИРАНАТА НАЦИОНАЛНА СТРАТЕГИЯ ЗА ДЕМОГРАФСКО РАЗВИТИЕ НА НАСЕЛЕНИЕТО В РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ (2012 – 2030 г.)

№	Организация/потребител (вкл. начина на получаване на предложението)	Предложения и становища	Приети/ неприети	Мотиви
1.	**ibb** Получено е на 24 септември 2024 г. 15:03:21 ч. на сайта за обществени консултации (www.strategy.bg).	**1. Предлагаме проекта "БГ-Развитие" - ръст на раждаемостта над абсолютния рекорд от 1901 г. (42%)** Предлагаме проекта "БГ-Развитие" - bg-razvitie.alle.bg на ИББ - ibb.alle.bg, предвиждащ десетократно увеличение на БВП, 2500 Евро минимална нетна заплата - със съответни компенсации за бизнеса, 1000 евро мин. пенсия, 800 Евро условен базов доход на калпак, последващ ръст на раждаемостта над този от 1901 г. (42%) , връщане на всички емигранти и заселване на 5 млн. образовани чужденци, и тотално решаване на етно-малцинствения проблем, до 2030-35 г. Проектът ще разкрие буквално милиони нови високоплатени работни места за дигитални биофермери, техници и оператори с бели престилки и таблет в ръка, и ще се финансира изцяло, грантово, извънбюджетно, без стотинка от банкови заеми и еврофондове, по схема на Монетарния Механизъм "Зелен Трилионен Фонд" - green-trillion.alle.bg Това е единственият работещ ход за решаване на проблема с изчезването ни като нация и с тоталната мизерия, опростачване, лумпенизация, циганизация, путинизация, мутризация, клошаризация и растяща екзистенциална безизходица, в които сме изпаднали. Другият вариант е изписване на планини от бумаги с нулев резултат и размиване на отговорността между дузина институции и стотици чиновници, които ще вземат едни пари и ще се скрият зад папките, без де свършат и за една стотинка работа с какъвто и да било реален резултат. Видяхме това упражнение например по време на т.нар. "Десетилетка на Ромското Включване" по времето на Царя - когато дори и един-единствен	Не се приема.	Коментарът не съдържа бележки по предоставения за обсъждане документ.

		ром не беше "включен", но няколко десетки милиона европари бяха перфектно разпределени и светкавично "включени" към правилните джобове. ibb-bg@abv.bg		
2.	**Димитър** Получено е на 25 септември 2024 г. 11:11:43 ч. на сайта за обществени консултации (www.strategy.bg).	**1. Раздел 5.3.2 - български неделни училища в чужбина - има нужда от индикатори за постигнати резултати** В раздел 5.3.2, свързан с дейността на в българските неделни училища в чужбина (БНУ), МОН отчита **инвестиции и заетост** - колко средства са инвестирани - колко деца, в колко БНУ и в колко държави са се обучавали в тях през последната учебна година МОН **не отчита постигнатите резултати**. Следният анализ прави оценка на резултатите. https://openparliament.net/wp-content/uploads/2024/06/Анализ-ефективност-БНУ-в-чужбина.pdf Резултатите са катастрофални: • Над 50% от децата, започващи обучение в подготвителна група и първи клас на БНУ, отпадат от училище преди достигане на 6 клас. Придобитите знания по български език на този етап на обучение съответстват на някаква степен на огрaмотяване (децата се научават да четат и да пишат). • Над 60% от децата, започващи обучение във втори и по-горен клас на БНУ, отпадат след преминаване на четири следващи класа. • Под 10% от децата, започващи обучение в подготвителна група и първи клас на БНУ, завършват 12 клас. • По-малко от 1% от учениците, обучавали се поне една година в БНУ в чужбина, продължават образованието си в България.	Не се приема.	В Отчета за 2023 г. са обобщени мерките, подадени от отговорните ведомства, заложени в Плана за 2023 г.
3.	**Aziti** Получено е на 28 септември 2024 г. 01:02:22 ч. на сайта за обществени консултации (www.strategy.bg).	**1. Български неделни и други училища в ЕС** Да не забравяме, че български неделни училища в ЕС имат конкуренция. В Директива 77/486 на Съвета от 25 юли 1977 е записано, че децата в ЕС имат ПРАВО на езиково обучение по майчин език и някои държави наистина прилагат директивата и предлагат езиково обучение по български език в местните училища. А как прилага директива 77/486 в България?! Разписано е в **Чл. 112 в** НАРЕДБА № 10 ОТ 1 СЕПТЕМВРИ 2016 Г. ЗА ОРГАНИЗАЦИЯ НА ДЕЙНОСТИТЕ В УЧИЛИЩНОТО ОБРАЗОВАНИЕ	Не се приема.	Отчетът за 2023 г. отразява изпълнението на заложените мерки в Плана за 2023 г.

		Моля да направите статистика за деца с чуждо или двойно гражданство!		
4.	**Aziti** Получено е на 28 септември 2024 г. 07:11:31 ч. на сайта за обществени консултации (www.strategy.bg).	**1. Ролята на отбраната 1** Включване на МИНИСТЕРСТВО НА ОТБРАНАТА по проекти за демографско развитие на населението в Република България (2012 – 2030 г.) Извадка 1.2.5. Предоставяне на възможност за включване на децата на военнослужещите и цивилните служители от системата на Министерство на отбраната в целодневни детски градини на територията на страната 1.4.2. Подпомагане на децата на военнослужещите, загинали при или по повод изпълнение на военната служба по време на коледните и/или великденските празници и/или при откриване на учебната година, съвместно с фондация „Деца на Българската армия“ 4.1.4. Създаване на организация за провеждането на **задължителен годишен профилактичен медицински преглед** на военнослужещите, курсантите във висшите военни училища и резервистите на активна служба, и периодичен медицински преглед на цивилните служители в Министерство на отбраната, структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и Българската армия 4.6.2. Провеждане на **профилактични прегледи,** изследвания, лечение и диспансеризация на военнослужещите и цивилните служители от Министерство на отбраната във Военномедицинска академия 4.8.1. Прилагане на изискванията за **здравословни и безопасни условия на труд** в Министерство на отбраната, структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и Българската армия 4.8.2. Извършване на **проверки за спазване на здравословни и безопасни условия на труд** 6.2.1. Осигуряване на **възможности за спорт** на военнослужещите, служителите, курсантите и преподавателите от Министерство на отбраната, структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и Българската армия 6.3.1. Подпомагане на висшето военно образование и образованието за военноинвалидите и военно пострадалите, в т.ч. и децата на военнослужещите, загинали при или по повод изпълнение на военната служба	Не се приема.	Отчетът за 2023 г. отразява изпълнението на мерките, заложени в Плана за 2023 г.

		6.3.2. Финансиране на обучението, включително и **защитата на дисертационен труд на докторантите**, обучавани за нуждите на Министерството на отбраната, структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и Българската армия **финансиране в размер на 28 148 лв.** 6.4.2. Осигуряване настаняването във ведомствени жилища и общежития за военнослужещите и служителите на Министерство на отбраната, структурите на пряко подчинение на министъра на отбраната и Българската армия 7.3.2. Материално подпомагане 7.3.3. Социална кухня Социалните кухни на МО са 26 бр. с общ капацитет 1 059 човека, като средно хранещите се са около 700 човека - или **средно 26 човека в една социална кухня, липсват данни за бюджета** Може ли да поясните как точно тези мерки се отразяват на целите заложени в стратегията за националната демография? Например колко процента от военнослужещите имат семейства и деца, разбито според възрастовата група, бракове между военни, смесени бракове с цивилни... Същото може да го направите и за служителите на МВР по отдели, за професионалните частни охранители и т.н.		
5.	**Aziti** Получено е на 28 септември 2024 г. 07:33:32 ч. на сайта за обществени консултации (www.strategy.bg).	**1. Ролята на отбраните 2** А сега да видим какво казва народът и световните *grassroots movements*... Моля някой да ви разработи един научен труд по точка 6.3.2. На каква тема ли?! Може да се порови в нематериалното културно наследство и да изследва например следната българска легенда, която столетия наред се предава от майка на дъщеря и изпълнява автоматично. Но какво се крие зад автоматизма?! Имало едно време едно село, което "носело звучното име Войново. Тежка е била участта на жителите му. Селцето е било населено предимно от тракийци от племето беси, както и от славяни от племето драговичи. Хората живеели в разбирателство, но страшна прокоба тегнела над село Войново. Трудно зачевали жените от селото, а която успявала да зачене – мъртви деца раждала."	Не се приема.	Коментарът не съдържа бележки по предоставения за обсъждане документ.

		и т.н. и т.н. Съветът бил "приготвите кеша (каша), от която ще раздадете на всички в селото" И как се приготвят про**слов**утата каша кешкек, която се раздава не само по нашите земи?! От това може да стане **дисерт**ацията на тема "как се създава нормална среда за отглеждане на деца в семейна среда според народа, народните обичаи, народното творчество". Съжалявам но няма да Ви смеля кашата и да Ви я дам като на беззъби само да я преглътнете... Трябва сами да положите умствен труд или например да си поръчате някой друг да мисли заради Вас по точка 6.3.2. Като гледам БАН доста малко са се включели в дейностите за постигане на стратегията, та може да прехвърлите семето на тях - семето за посаждане на онази зелена трева, чиято коренова система можете, искате, трябва да анализирате. Докато чакате някой да Ви напише труда, може да раздавате периодично по едно жито за бог да прости например в социалните кухни по 7.3.3., а и не само там...		
6.	**Aziti** Получено е на 29 септември 2024 г. 09:39:59 ч. на сайта за обществени консултации (www.strategy.bg).	**1. По същество по част 1** стр. 14/20 - таблица 4/фигура 8, наименование вместо умерели – починали стр. 14 1.2. РАЖДАЕМОСТ - моля да дадете данни и за родени български деца извън България. Ако бройката вече е в общата бройка, моля да разграничите и да дадете данни за децата родени в чужбина. Моля да разграничите дали децата са получили друго гражданство с право на българско или са получили като първо гражданство българско. стр. 17 - Таблица 5, наблюдава се намаляване не броя на абортите на 1000 жени. Моля да дадете информация за така нареченото "семейно планиране" или използваните видове противозачатъчни средства стр. 18 - таблица 6, допълнителни колони като например - семейно положение, майка на деца/бездетна/предходни аборти, налична информация за пола на ембриона стр. 18 - 1.2.2. Семейства и семейни отношения. Бракове и бракоразводи / Липсва информация за съжителство на семейни начала според възраст и пол, брачни, извънбрачни, осиновени, приемни деца, самотни майки, които живеят с бащата на децата си, професионални родители на заплата и родители по желание на помощи и т.н. Моля да дадете и информация за смесени бракове	Не се приема.	Статистическите данни са предоставени от НСИ. Статистически данни по коментираните теми могат да бъдат намерени в статистическата информация, публикувана от НСИ.

		стр. 23 - 1.4.3. Миграция от чужбина в страната - Тук не сте описали колко българи имат двойно гражданство, колко са се отказали от българско гражданство, на каква възраст са се отказали от гражданството, какво ново гражданство са приели Моля да допълните информация и за бежанци, жители на ЕС или трети страни преселили се в страната, от тях брой чуждестранни студенти, работещи, деца с или без родители, пенсионери стр. 28 - 2.3. УЧАСТИЕ НА НАСЕЛЕНИЕТО В ОБРАЗОВАТЕЛНИЯ ПРОЦЕС Преливане от една образователна степен в друга, от една страна имате брой учащи се към момента или които завършват дадена степен към дадена дата, но моля да дадете информация и за брой от населението според най-високата образователна степен разделени по възраст и пол. Моля да дадете информация и статистика за включени и завършили по програми учене цял живот стр. 33 - 2.4.1.3. Заболяемост - Моля да дадете информация за заболеваемост и издадени болнични листове и продължителност на болничния лист, издадени на ученици, на работещи, на родители. стр. 33 - 2.4.1.4. - Психично здраве - Моля да приложите статистика от психиатриите, както и развитие на частния сектор в сферата стр. 34 - 2.4.1.5. Трайно и временно намалена "работоспособност" в предучилищна и училищна възраст - Моля да дадете информация за децата със специални потребности стр. 34 - 2.6. РЕЛИГИОЗНА СТРУКТУРА НА НАСЕЛЕНИЕТО - Моля да прилите информация за достъп до религиозни храмове и видове сдружения на религиозна основа и предоставяни услуги и дейности за религиозната общност (в това число социални, образователни, туристически, и т.н.) стр. 38 - 2.8.2. Домакинства – доходи, разходи, потребление Моля да разграничите статистически домакинствата според видовете доходи и "количеството" средствата, с които разполага едно домакинство месечно според броя членове в домакинството. Моля да разграничите колко от домакинствата имат "достъп" до държавния бюджет чрез помощи, заплата като наемен работник директно към държавата/общината или по		

		програма, пенсия. Колко процента от доходите се "доставят" от държавния или ЕС бюджет, от дарения от чужбина, от частния сектор, от наеми, от селско стопанство и т.н.		
7.	**Aziti** Получено е на 29 септември 2024 г. 10:42:43 ч. на сайта за обществени консултации (www.strategy.bg).	**1. 2.1. СТРУКТУРА НА НАСЕЛЕНИЕТО ПО ПОЛ** Таблица 9: моля да добавите биологичен пред пол Моля да дадете информация и статистика за хората, които обявяват, че има несъответствие между биологичния пол и друг вид пол. Дефинирайте другите видове полове. Цитат: Неравномерно е разпределението на мъжете и жените по възраст. Неравномерно е разпределението на мъжете и жените и по местоживеене. Към 31.12.2023 г. в градовете живеят 4 738 461 души, или 73.5%, а в селата – 1 707 020 души, или 26.5% от населението на страната. Това води до многоаспектни проблеми в социалните ролеви отношения – икономически, трудови, професионални, семейни и др." Моля да поясните колко жени и колко мъже живеят с селата и колко в градовете. Тук говорите за феминизация на социалните проблеми и предизвикателства в по-високите възрастови групи на населението и многоаспектни проблеми в социалните ролеви отношения. Какви са тези проблеми според ВАС. Моля да поясните!	Не се приема.	Настоящият документ използва официални статистически данни, публикувани от НСИ.
8.	**Aziti** Получено е на 29 септември 2024 г. 10:58:45 ч. на сайта за обществени консултации (www.strategy.bg).	**1. Структура на отчета** В първите части на отчета се описват проблемите, а средната имате компенсиращи мерки и накрая отчет на дейностите по приоритети. За съжаление не може да се проследи влиянието на компенсиращите мерки за каква част от населението и с каква точно цел се прилагат и как това е повлияло на демографията или ще повлияе в бъдеще. С други думи, моля се следва винаги една и съща логика в изложението по съответната тема. Сега си личи, че това е един сглобен документ, по който са работили много хора. Моля да дадете насоки как да се опишат проблемите в числа, как да се опишат дейностите в числа, проектен или програмен принцип на дейностите, целева група в числа (държава, окръг,	Не се приема.	Планирането на мерките по изпълнение на демографската стратегия е от компетентност на съответните ведомства, които разполагат със съответния бюджет за изпълнението им. Информацията е посочена там, където

		населено място, квартал), за колко процента от нуждаещите има осигурени средства, какви са очакваните корекции от мерките, колко от целите са били постигнати или се очаква да се постигнат в близкото или далечно бъдеще и т.н. Моля навсякъде да добавите и финансов отчет - колко средства са били планирани и "усвоени" за какъв период, кой е финансиращия орган - ес, държава, община, частен сектор, колко служители са обвързани с реализирането и постигането на целите и са планирани за заплати на персонала. Колко процента от съответната сума по проект или програма отиват за заплати на персонала?		това е възможно за съответния период.
9.	**Aziti** Получено е на 30 септември 2024 г. 06:07:52 ч. на сайта за обществени консултации (www.strategy.bg).	**1. Както беше казал един австрийски канцлер - Браво!** 5.3.5. Подпомагане на дейността на българските неделни училища чрез оказване на съдействие по компетентност от страна на МВнР и българските дипломатически представителства Поздравявам Ви, много хубаво сте описали нередностите в българските неделни училища в чужбина и сте разкрили директно и индиректно прословутите традиции в българската образователна система, които ги няма никъде написани, но всички в системата се борят със зъби и нокти за тях. Браво! Добре сте описали училищата извън страната, НО дайте малко данни в първата или втора част по страни - в колко града, колко училища, колко ученици, колко учители, в кои класове, какво е финансирането от държавата и от трети страни. На тези данни съпоставете и обхванатите деца в обучение по майчин български език през образователната система на съответната европейска страна, която изпълнява директива 77/486 на Съвета от 25 юли 1977. Моля да приложите в същата част и статистиката за броя на чуждестранни граждани ученици и студенти от ЕС и трети срани, както информация за обучението по майчин език на децата на малцинства вписани в Конституцията на страната, и вписаните български малцинства в други страни.	Не се приема.	Информацията е обобщена, като е запазен вида, в който е подадена от компетентната отговорна институция.
10.	**Aziti** Получено е на 30 септември 2024 г. 07:41:08 ч. на сайта за обществени консултации	**1. Отвъд нередностите** МВР в точка 11.10.1. много добре е описала някакви си там нередности. Какво общо имат те с демографията, селските райони и застаряването, Вие си знаете, но може би трябва да поясните на онези граждани и селяни,	Не се приема.	Отчетът за 2023 г. отразява изпълнението на мерките, заложени от компетентните

	(www.strategy.bg).	които нямат толкова въображение и логично мислене като Вас. Благодаря Ви за разбирането! В тези 250 страници ми убягна информация и най-вече статистика на МВР относно ежедневните битови нередности и решенията за тях - от битови инциденти и злополуки, през сигнали за шум и битови скандали, до "травмирани", ранени, увредени с последващ ТЕЛК и загинали по пътищата. Липсва информация за глобени нарушители и приходи в държавата и общинските хазни от нарушения, както и информация за предприетите превантивни мерки за ограничаване на броя на нарушителите и умишления произвол и тактика на глобяващите - информационни кампании, поставяне на знаци, преместване на знаци на правилното място, изписване на упътвания за граждани на разбираем и не подвеждаш език (при паркиране в синя зона не се изписва номерът "както се вижда", а се изписва на латиница!). Липсва информация и статистика за хората със зависимости - от наркотици и тютюнопушене, през алкохол и хазарт, до модерна употреба на райски газ и електронни игри - по възраст, пол, образование, професия и т.н. Моля да добавите информация относно предприетите превантивни мерки от самите гражданите за (само)защита като например брой затворени комплекси в страната, брой на живущите в такива затворени комплекси, инсталирани СОТ аларми по райони, брой частни охранителни фирми и брой служители за частно охраняване в градовете и селата, регистрирани "уреди" за самозащита и т.н. На тези данни моля да съпоставите броя служители на МВР и други държавни и общински структури за обществена закрила и охрана. Специално внимание може да обърнете на наторяващите флората и опетняващите настилката. В националния ефир се чуха гласове за създаване на национален план на тоалетните и задължаване на частниците да предоставят свободен достъп до тоалетна СИ, АКО общината не предлага и поддържа обществена такава в близост. Подобен план може да се изготви и за чешмите и общините да предоставят достъп до питейна вода в близост до детски площадки, спортни игрища и стадиони, обществени места като гари и автогари и т.н.. На времето имаше навсякъде и часовници, за да могат хората да сверяват ръчните си такива. За това се прави и статистика, за да се види какво е моментното състоянието и къде има нужда от реакция. Хубаво е преди това да си припомните урока за множества от осми клас и да по експериментирате с		институции в Плана за 2023 г.

		кръгчетата и балкончета. За влизане в част и като практическа задача може да си изберете някоя снимка с много сапунени балончета и почнете да ги наричате... За напреднали препоръчвам "уроците" за въведение в ИИ, раздел класификация и кластеризация.		
11.	**Национално сдружение на общините в Република България (НСОРБ)** Получено е на 22 октомври 2024 г. с писмо изх.№ И-1856 (www.strategy.bg).	1.**Предлагаме да се промени изцяло подхода при подготовката на плановете и отчетите, свързани с изпълнението на Актуализираната Национална стратегия за демографско развитие на населението на Република България (2012 – 2030 г.), като първо се изготвя отчет по съответния план в края на текущата, а до края на януари месец, на следващата година да се подготвя плана за нейното изпълнение.** Предложението ни е на база на дългогодишното ни участие в работната група, както и на продължаващите демографски тенденции, според последното преброяване на населението от 2021 г., които се изразяват в отрицателен естествен прираст, задълбочаване на териториалните диспропорции в броя на населението, задълбочаване на тенденциите за влошаване на възрастовата структура на населението, намаляване на раждаемостта и застаряване на населението. На първо място е важно да се отчетат индикаторите по съответните мерки и приоритети, така че работната група да има възможност да предложи такива, които да са резултатни и в изпълнение на заложените цели в Стратегията. Едновременно с това общините изпълняват много и разнообразни дейности, свързани с преодоляването на демографските диспропорции, като същите се финансират със собствени средства. Напр. в много от общините са приети програми от общинските съвети за стимулиране на раждаемостта, за лечение на тежко болни и социално слаби лица, за инвитро процедури и др. В някои общини се изпълняват и програми, свързани с превенция и промоция на здравето на населението или се организират безплатни прегледи в отдалечените и труднодостъпни наделени места. Това са добри възможности, които може да се мултиплицират на всички места в страната чрез финансиране от централния бюджет. Няма политики, които да не могат да допринесат за справяне с негативните демографски процеси. Това са секторите, свързани с транспорта, здравеопазването, заетостта и социалната политика, културата, околната среда и климатът и др.	Приема се по принцип.	В Отчета се прави подробен преглед на изпълнените дейностите и постигнатите резултати от различните институции, заложени в Плана за 2023 г. за изпълнението на Актуализираната национална стратегия за демографско развитие на населението в Република България (2012-2030 г.), като изпълнението е сравнено с целевите стойности на съответните показатели за 2023 г. Изготвено и одобрено е предложение на МТСП за дейности в сферата на демографската политика по Инструмента за техническа подкрепа на ЕК. Предложението е на тема „Идентифициране на иновативни подходи за адресиране на

		В тази връзка е и предложението ни за подготовка на плана през предходната година и приемането му до края на месец януари през следващата година, така че да се разработват мерки на национално ниво, които да бъдат предлагани и обсъждани по време на бюджетната процедура, за да се обезпечат със средства от националния бюджет. Местните власти са най-засегнати от демографските промени и трябва да бъдат подпомогнати с необходимите инструменти за намиране на иновативни решения за адекватна подкрепа на възрастното население и младите семейства. **2. В Съставните показатели за балансирано демографско развитие на населението и повишаване на качеството на човешките ресурси в Р България от Приложение 1, отразяващи текущото им състояние за съответната година да се добави нова колона, която да отразява състоянието им през предходната година.** Предложението ни е с цел проследяване на данните от показателите и анализ на предвидените мерки за въздействие върху тях.		негативните демографски тенденции в България“. Основните набелязани дейности по техническата помощ за период от 24 месеца са свързани с осъществяване на междинна оценка на изпълнението на действащата демографска стратегия на Република България и разработване на пилотни инициативи за адресиране на демографските предизвикателства. В края на месец юни 2024 г. започна организацията на дейността по първия продукт на техническата помощ, а именно за осъществяване на междинна оценка на изпълнението на действащата демографска стратегия. В рамките на междинната оценка на изпълнението на действащата демографска стратегия ще бъде осъществен анализ на стойностите на съставните

				показатели (част V от демографската стратегия). Според приетия план-график на дейностите по техническата помощ се очаква докладът с междинната оценка на изпълнението на демографската стратегия да бъде завършен през месец октомври 2025 г.

СВЕТОЗАР ВАСИЛЕВ
ГЛАВЕН СЕКРЕТАР